

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΞΑΝΑΖΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή διά
τὴν 21ην Μαρτίου 1971

Ἡμέραν ΚΥΡΙΑΚΗΝ
καὶ ὥραν : 9.45 - 10.15

Τὴν έκπομπὴν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καὶ ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦν ἡ ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ.

108 1/2

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τὴν περασμένη Κυριακὴ, ἀγαπητέ μου Δημήτρη, εἶχες ἀρχίσει νὰ μοῦ λές γιὰ τὶς ἀνοιξιὰτικες έκδρομὲς πού συνηθίζανε οἱ ἀθηναϊνὲς οἰκογένειες τέτοια ἐποχὴ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, πραγματιὰ. Μετὰ τὸ Καρναβάλι, παύανε πιά οἱ χοροί, ~~οἱ χοροὶ~~ γινόντουσαν καὶ δυὸ τρεῖς καθυστερημένοι, οἱ σαρακοστιανοὶ χοροὶ ὅπως τοὺς λέγανε...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' αὐτοὶ παριζιάνικη μίμησις : ^{Χοροὶ} ~~οἱ χοροὶ~~ Μί - Καρέμ '...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄκριβῶς. Χοροὶ Μί - Καρέμ... καὶ φυσικὰ σταματούσανε καὶ οἱ προσκλήσεις γιὰ βραδυνὲς συγκεντρώσεις στὰ σπίτια γιὰ χαρτιὰ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Οἱ περίφημες ἀθηναϊνὲς βεγγέρες

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Οἱ περίφημες ἀθηναϊνὲς βεγγέρες στίς ὅποτες θυσιάζανε οἱ ἀθηναῖοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες στήν θεὰ Τύχη. Κατὰ κανόνα οἱ γυναῖκες ἔπαιζαν μ ἄ ο υ ς καὶ οἱ ἄνδρες π ὅ κ ε ρ. Τὸ μπρίτζ δέν εἶχε ἀκόμη ἐμφανισθεῖ καὶ μόνον ἐλάχιστοι ἐγ-γλεζομαθημένοι τὸ συνηθίζανε. Ὅμως σέ χρόνια κάπως παλαιότερα, οἱ γυναῖκες παίζανε κοντσίνα καὶ οἱ ἄνδρες πρέφα καὶ λανσενέ...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μοῦ ἔλεγες κάποτε ὅτι ὁ γνωστός ἐθνικός εὐεργέτης Ἄνδρέας Συγγρός στά Ἄπομνημονεύματά του, ἀναφέρει ὅτι στά 1860 - 1870, δηλαδή ἐδῶ κι' ἑνατὸ χρόνια, οἱ ἀθηναῖοι παίζανε ἕνα

χαρτοπαικτικό παιγνίδι πού τό λέγανε : Συνταγματικό καί πού δέν είχες έξακριβώσει τί είδους παιγνίδι ήτανε καί πώς παιζότανε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' έξακολουθώ νά μήν ξέρω. Ρώτησα παλαιούς, παρεκαλέσαμε τότε μαζί, από τήν έμπομπή μας αύτή νά μ'ς γράφη κανείς, αν τό θυμότανε τί ήτανε αύτό τό Συνταγματικό, μά κανέναν βέν βρέθη-
νε νά μ'ς πληροφορήση.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί πρίν από λίγο άνέφερες ένα άλλο παιγνίδι : τόν λανσιενέ.
Καλά δέν τόν είπα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ καλά : λανσιενέ. Τόν αναφέρει καί ο Σουρής άνόμη σέ κάτι στίχους του όπου λέει : Μοῦ ἔδειασαν τό πορτ-μονναί
μιά νύχτα είς τόν λανσιενέ - στοῦ Μπαρμπαλιᾶ τόν καφενέ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Νά πού βγαίνει ένα συμπέρασμα άπ'αυτούς τούς στίχους. "Οτι ο λανσιενές αύτός ήτανε χαρτοπαικτικό παιγνίδι μάλλον λαϊκό άφοῦ τό συνηθίζανε στά καφενεῖα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σωστή ή παρατήρησί σου Γιάγκο, αλλά ξεχαστήκαμε μέ τήν τρά-
πουλα καί αφήσαμε τό κύριο θέμα μας : Τίς έκδρομές.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σαναγυρίζομε λοιπόν στίς περίφημες ~~αθήνες~~ οίκογενειακές έν-
δρομές τῆς Παληᾶς Ἀθήνας.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τόπος τῆς έκδρομῆς αποφασιζότανε από κοινού. Οί κοντινές
έκδρομές ήτανε στά Πατήσια...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Στά Πατήσια ; Τόσο κοντά ; Ἐδῶ στό τέρμα Πατησίων ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγκο μου, σήμερα τά βλέπομε κοντά τά Πατήσια. Τότε ήτανε
ὑπόθεσις ταξιδιοῦ... Σκέψου ὅτι μετά τήν ὁδόν Ἀγίου Μελετίου,
μετά τοῦ Λεβίδη ὅπως λέγανε τότε αύτό τό μέρος, δέν ὑπῆρχε
οὔτε ένα σπίτι στήν περιοχή αύτή, παρά μονάχα περιβόλια πού
βγάζανε τήν περίφημη πατησιώτικη πατάτα καί τήν άκδη πιό
ξακουστή : πατησιώτικη ντομάτα, τήν ζαχαροζυμωμένη...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιατί τήν ἀποκαλούσανε τήν ντομάτα ζαχαροζυμωμένη ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὡστόσο τότε ή ντομάτα, δέν ἔβγαίνε μέ λιπάσματα ὀλοχρονίς
ὅπως σήμερα μά ἔβγαίνε μόνο τήν άνοιξι φυσική καί ὅταν τήν
άνοιγε κανείς μέ τό χέρι του, ἔβλεπε μικρά λευκά στίγματα...

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μάλιστα, μάλιστα, σάν φιλή ζάχαρι...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καλά πού τό λές. Καί πραγματινά, αὐτά τά λευιά μικρά στίγματα ἦτανε ἡ φυσική ζάχαρι τῆς ντομάτας πού εἶχε γλυκύτητα στά παλαιά χρόνια. " Ἄσε τήν πατάτα, τήν γνήσια πατησιώτικη πατάτα βιά τήν ὁποία ὁ Τζμος Μωραϊτίνης ἔχει γράφει καί τραγοῦδι...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τραγοῦδι γιά τήν πατάτα ; Σοβαρά μιλάς ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σοβαρώτατα. Στά 1918, ὅταν ἔγινε ὁ περίφημος ἀποικεισμός τῆς Ἑλλάδος ἀπό τοὺς Ἀγγλογάλλους, τά τρόφιμα εἶχανε ἐξαφανισθεῖ καί κυρίως ἡ πατάτα ἡ ὁποία πουλιότανε κρυφά πρὸς τέσσερις καί πέντε δραχμές τήν ὀνῆ...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐνῶ πρῶτα πόσο εἶχε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά δεκάρα ἡ ὀνῆ.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μιά δεκάρα ; Δέκα λεπτά δηλαδή ; Μιά δεκάρα ἡ ὀνῆ ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μά αὐτό ἔλεγε τό τραγοῦδι τοῦ Μωραϊτίνη. Παρουσίαζε τήν πατάτα σάν Ἰριστοκράτισσα σ' ἓνα του ἔργο καί ἔβαζε τόν μανάβη νά τραγουδάη : Μικρή μου Πατησιώτισσα, ἔγινες παριζιάννα ἐγὼ μερὼ σ' ἐπότισα, ἀμάν - ἀμάν ! Καί σοῦ τραγοῦδαγα γλυιά πρωτῆ μεσημέρι βράδου, πὼς ἔχει δέκα ἡ ὀνῆ... ἀμάν-ἀμάν !
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ὅμως νομίζω ὅτι ^{πάλι} φύγαμε ἀπὸ τό θέμα μας. Ξεινήσαμε τήν συζήτησι ἀπὸ τὰ Πατήσια, ὅπου πηγαίνανε οἱ Ἀθηναῖοι γιά ἐκδρομὴ καί φτάσαμε στὴν πατάτα...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιά νά μάθουνε οἱ σύγχρονοι συμπολίτες ὅτι τότε τὰ Πατήσια, πού σήμερα θεωρεῖται πυκνοκατωκημένη καί ἀκριβὴ συνοικία τῆς Ἀθήνας, τότε δέν εἶχε οὔτε ἓνα σπίτι, παρά μόνο περιβόλια καί χωράφια. Ἐπῆρχαν ἐκεῖ δυὸ τρία ἐξοχικά κέντρα, ὅπως τὰ Παναθήναια, ὅπου συχνάζανε οἱ πλούσιοι ἐρωτευμένοι, ὅσοι μποροῦσανε νά πάρουνε ἀμάξι γιά νά φτάσουν ἔως ἐκεῖ.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πάντως θὰ ἦτανε πολὺ ὀμορφη ἐξοχή, ἀφοῦ ὑπάρχει ἀκόμη τό δί-στιχο : Ψυχὴ μου στά Πατήσια, πού πάει ὁ δρόμος ἴσια... Ἀλήθεια ὅμως, γιατί λεγόντουσαν Πατήσια ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι απόμνη παλαιότερα, επί Τουρκοκρατίας, όταν η 'Αθήνα δεν είχε παρά λίγα σπίτια γύρω από την 'Ακρόπολι, τό μέρος αυτό ήτανε τσ ιφλίκι, κτήμα του Σουλτάνου, του Πατισάχ μέ άλλα λόγια καί από την λέξι Πατισάχ, βγήκε η παρεφθαρμένη ονομασία Πατήσια πού έπισημοποιήθηκε καί γραμματικώς, αφού πήρε καί γενική του πληθυντικού : οδός Πατησίων.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Αφού λοιπόν τ'α Πατήσια λογαριαζόντουσαν για έξοχή της 'Αθήνας ήτανε πολύ φυσικό νά γίνωνται έκει έκδρομές. Όμως έχω ακούσει ότι όλη αυτή η περιοχή, μαζί μέ τον δήμο Νέας Φιλαδέφειας λεγότανε κάποτε : Ποδονίφτης. 'Αλήθεια είναι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια. Ένα τμήμα του ποταμού Κηφισού, πού περνά απ' έκει λεγότανε Ποδονίφτης, γιατί δεν είχε περισσότερους από δέκα πύτους νεράκι. Καί ήτανε πολύ φυσικό, αν τυχόν βρισκόντουσαν μεταξύ των παλαιών εκδρομών καί κανταδόροι της Παλιᾶς 'Αθήνας, οι ξέροντας καί πιστεύοντας ότι βρίσκονται μακριά από την πόλι νά θυμδντουσαν την κόρη των ονειρών τους καί νά τραγουδοῦσαν : Ποῦ νά είναι, τί νά κάνη, άραγε μέ ένθυμεῖται...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Την παλαιά εκείνη αλησμόνητη έρωτική καντάδα πού θά την ζωντανέψη τώρα η Κλειώ, η καλή μας συνεργάτις καί φίλη...

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ποῦ νά είναι, τί νά κάνη, άραγε μέ ένθυμεῖται...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ξαναγυρίζομε στις παλαιές σαρακοστιανές εκδρομές Γιαγιο. Πρώτα πρώτα πρέπει νά ξέρης ότι δεν μπορούσε νά γίνη εκδρομή, νά αποφασιστή εκδρομή χωρίς την απαραίτητη προσυεννόησι καί δυό τρία προεκδρομικά συμβούλια.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Συμβούλια για ν' αποφασιστή μια εκδρομή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Όπως δήποτε. Καί τό θέμα της συζητήσεως του πρώτου συμβουλίου ήτανε ο τόπος όπου θά γινότανε η εκδρομή...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σήμερα μάς φαίνονται κωμικά αυτά τά πράγματα, πού ὅποιος θέλει ξεκινάει μέ τό ἀμάξι του γιά τό λουτράκι κι' ἄν δέν τοῦ ἀρέση ἐκεῖ, πάει πιό πέρα, στό Ευλόναστρο, στό Αἴγιον ὅπου θέλει...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε Γιάνγκο μου, ἡ συγκοινωνία δέν ἦτανε σάν τήν σημερινή καί πρίν ξεκινήση κανείς γιά μιᾶ ὀλοήμερη ἐκδρομή, ἔπρεπε νά σκεφθῆ καλά πού θά πάη. Καί φυσικά ἄρχιζαν οἱ ἀτέλειωτες συζητήσεις μέ τά ὑπέρ καί τά κατὰ : Νά πάμε στήν Πεντέλη... Γιατί στήν Πεντέλη ; Διότι θά περάσωμε καλά. Ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς εἶναι ἐξάδελφος τοῦ κουμπάρου μου τοῦ Ἡλία καί θά μάς περιποιηθῆ...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μαντεύω τήν συνέχεια. Θά εἶχε κάποιος ἀντιρρήσεις : Τί τήν θέλωμε τήν Πεντέλη ; Πάμε στό Χαλάνδρι πού εἶναι πιό κοντά... - Καί τί θά κάνωμε στό Χαλάνδρι ; Στό Χαλάντρι ; Πρῶτα πρῶτα αὐτήν τήν ἐποχή, μοσχομυρίζει τό πεῦνο στό ρέμμα τοῦ Χαλανδρίου κι' ἔπειτα ἐκεῖ στό ρέμμα, ἔχει ἕνα μαγαζάκι ὁ πατέρας τῆς ὑπηρετριάς μας τῆς Καλιόπης καί θά σιοτωθῆ ὁ ἄνθρωπος νά μάς περιποιηθῆ...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κάπως ἔτσι γινότανε ἡ συζήτησις. Τέλος πάντων παίρνανε τήν ἀπόφασιν μέ δημοψήφισμα : Ποῦ θέλανε οἱ περισσότεροι καί ἡ συνεδρίασις διενόπτετο γιά τήν ἐπόμενη βραδυά πού θά συνεζητεῖτο τί θά ἔφερνε ὁ καθένας γιά τήν ἐκδρομή. Ἐγώ θα φτιάξω κεφτέδες... ελεγε ἡ νοικοκυρά. Κι' ἐσεῖς κεφτέδες ; Λέω νά φτιάξω ἐγώ κεφτέδες πού τούς κάνει ἡ μαγείρισσά μου ἀφράτους σάν σβίγγους...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαντάζομαι λοιπόν ὅτι θ' ἄρχιζαν ἀτέλειωτες συζητήσεις περί τοῦ πῶς γίνονται οἱ κεφτέδες ἀφράτοι καί τελικά...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τελικά γινότανε ἡ διανομή τῶν προσκομιστέων τροφίμων. ~~Ἐκεῖ~~ Ἄλλος θά ἔφερνε τούς κεφτέδες, ἄλλος τό τυρί...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

"Άλλος θά ἔφερνε τουρσιά καί βολβούς, ἄλλος σαλάτες, μιά κυρία τῆς συντροφιάς θά ἐδήλωνε ὅτι θά ἔφερνε ἓνα ταψί μπακλαβᾶ... Κάποιος θά ἔφερνε ἓνα μπουτάκι μέ σιόρδο, στό χαρτί, ἐξοχικό... Τότε σηκωνότανε ἡ διαμαρτυρία : "Ἐνα μπουτάκι ; Πόσοι θά εἴμαστε ; Γινότανε ἡ καταμέτρησις : Δεκαοκτώ. Δεκαοκτώ νομάτοι θά μοιραστοῦμε ἓνα μπουτάκι ; Τί θά πάρωμε ; Ἄντίδωρο ; Τέλος πάντων ἀποφασίζε ὁ προσφέρων τό μπουτάκι νά φέρη δύο μπουτάκια...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μία κυρία τῆς συντροφιάς ἀνελάμβανε νά ἐτοιμάσῃ ἓνα παστίτσιο μακαρόνια καί ὑπῆρχε κάποιος πάντα πού δέν μιλοῦσε. "Ἦτανε ὁ τσιγγούνης τῆς παρέας - πάντα θά ὑπῆρχε κς' ἓνας τσιγγούνης - πού ἔκανε τόν κορηό γιά νά μήν ἀναλάβῃ καμμιά ὑποχρέωσι. Μάλιστα κάποτε σέ μιά συντροφιά ἀνεκαλύφθη κάποιος τέτοιος γνωστότατος ἀθηναῖος πλούσιος καί τσιγγούνης. Τόν ἐρώτησαν : 'Ἐσύ Πελοπίδα ~~ἀνεκαλύφθη~~ δέν μιλάς ; Τί νά μιλήσω, εἶπε ὁ ἄνθρωπος ἀφοῦ μιλάτε ὅλοι μαζί. Ναί, μά τί θά φέρῃς ; Καί ἀποκρίθηκε ὁ τσιγγούνης : 'Εγώ λέω νά φέρω τήν γυναῖκα μου

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

"Ἔτσι τά πράγματα ἦτανε ἔτοιμα καί δέν ὑπελείπετο παρά ἡ ἐκκίνησης...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Ὁχι, γινότανε καί μιά τρίτη συνεδρίασις γιά τόν διακανονισμό τῶν λεπτομερειῶν : Πῶς θά πᾶμε ; Τί ὥρα θά συναντηθοῦμε, σέ ποιο μέρος καί ἄλλες τέτοιες μικρολεπτομέρειες. Κάποιος πάντα ἔρριχνε καί τήν ἐρώτησι : "Ἄν βρέχῃ ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Βέβαια, ὑπῆρχε καί ἡ περίπτωσις τῆς ἀνωτέρας βίας. Τηλέφωνα δέν ὑπῆρχαν γιά νά γίνουν συνενοήσεις τήν τελευταία στιγμή καί ἔπρεπε νά τά ἔχουν πεῖ ἀπό πρὶν αὐτά τά πράγματα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Σ' αὐτήν τήν τρίτη προειδρομική συνεννόησι, μπορούσαν νά δημιουργηθοῦν σοβαρώτατες διαφωνίες σχετικὰ μέ τήν ὥρα τῆς ἐκκινήσεως. Κάποιος ἔλεγε : Δοιπόν θά πᾶμε στά Μελίσια μέσω Ἄμαρουσίου. Φενική συνάντησις ἐπτά πρᾶ τέρτατο στόν Σταθμό Λαυρίου γιά τόν σιδηρόδρομο... Συννεφο οἱ διαμαρτυρίες...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό καταλαβαίνω, οί διαμαρτυρίες θά ήτανε γυναικεύες φυσικά. Οί παλαιές άθηναύες θά ήτανε κάπως ραχατλουδες και άκούγοντας έπτά παρά τέταρτο θά είχανε άντιρρήσεις. Έπτά παρά τέταρτο στόν σταθμό ; Δηλαδή πρέπει νά ξυπνήσωμε από τ' άγρια μεσάνυχτα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο Γιάγιο, τά λές σαν νά ήσουνα μπροστά. Φυσικά οί άνδρες σαν σύζυγοι, καταπνίγανε εύκολα τίς άντιρρήσεις μέ ένα σωρό έπιχειρήματα : Βρέ γυναύκες, έκδρομή θά πάμε... δέν θά πάμε στά μαγαζιά για ψώνια. 'Ο σιοπόδς είναι ν' ανασάνωμε λίγο καθαρό άέρα... Γιατί ; άπαντοθσαν οί γυναύκες, ο άέρας βρωμίζει άργότερα ; Δέν βρωμίζει, μά τό τραύνο φεύγει στίς έπτά παρά δύο λεπτά. "Εξη και πενήντα όκτώ. Τό δεύτερο φεύγει στίς έννέα. Νά πάρωμε τών έννέα. Μά στίς έννέα γίνεται μεγάλος συνωστισμός... Πρωτον κινδυνεθωμε νά πάμε όρθιοι... δεύτερον πέφτει τόσος κόσμος στό Μαροθσι, ώστε δέν θά βροθμε γαιδουράκια
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Βέβαια, ήτανε και τά γαιδουράκια στή μέση, όποτε πιά οί γυναύκες θά έπέίθοντο νά ξυπνήσουν μία μέρα λίγο νωρίτερα. 'Η συγκέντρωση θά γινότανε στίς έπτά παρά τέταρτο και όταν θά έφευγε τό τραύνο...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οί άνδρες τής συντροφιάς, βλέπανε τίς γυναύκες τους άγουροξυπνημένες μέ τά μάτια τους κόκκινα από τήν νύστα και άρχιζαν τό πειρακτικό τραγοθδι : Πρωϊαν σέ είδον - μαλλιά ξεπλεγμένα...
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Πρωϊαν σέ είδον - μαλλιά ξεπλεγμένα
στούς ώμους ριγμένα και είπον εύθύς
ώ είθε νά ήσο, γλυκεϊτα κυρά μου
ή περιστερά μου, κοντά μου νά 'ρθής...
- Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τέλος πάντων ή εκκίνησης είχε γίνει...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μά πριν από τήν εκκίνησης, ήτανε κωμικότατο τό θέαμα τής άναμομής στόν σταθμό του Λαυρίου

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γιατί ήτανε τό θέαμα κωμικό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι γινόντουσαν δύο καταμετρήσεις. Πρώτη καταμέτρησις προσώπων : Εδώμαστε όλοι εδώ ; Πόσοι πρέπει νά 'μαστε ; Δεικναιτώ τούς μετρούσε κάποιος : Δεικαεπτά... Δεικαεπτά ; Ποιός λείπει ; Γινότανε ό έλεγχος : 'Ο Γιάννης... Δέν ήρθε ό Γιάννης ; Καλ' εδώ ήτανε πριν από λίγο. Καί ποθ πήγε τώρα ; Ψάχνανε για τόν Γιάννη καί τόν βρίσκανε κοντά σ'έναν κουκουρτζή πού αγόραζε κουλούρια... "Επαιρνα λίγα κουλούρια, έλεγε ό Γιάννης νά 'χωμε για τό ταξίδι...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό ταξίδι ! Μεγάλο ταξίδι πού θά διαρκούσε μιά ώρα τό πολύ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Υστερα γινότανε δεύτερος έλεγχος, στά έφόδια. Τά 'χομε όλα ; "Ολα, όλα... Μαριγούλα έχεις τά ντολμαδάκια ; Ναί μαμά, εδώ είναι. Πρόσεχε νά μήν άκουμπάς τήν πετσέτα μά δύναμι καί σπάση τό τσουκάλι... ~~Μαμά~~ Γενικό έκδηλωνότανε τό ένδιαφέρον. Σέ τσουκάλι τά φέρατε ; Μά βέβαια... μέ τόζουμί τους, για νά μήν τά φάμε στεγνά... Καί έξηγούσε ή νοικοκυρά...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Η ντολμαδο-παρασκευάστρια : Θα βάλωμε τρεις πέτρες, θ' άκουμπήσωμε τό τσουκάλι καί θ' ανάψωμε φωτιά μέ ξερόκλαδα, νά φάμε τά ντολμαδάκια ζεστά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τέλος πάντων, γινίτανε καί ό έλεγχος τών έφοδίων καί όταν έφθανε ό συρμός γινότανε ή επιβίβασις μέ φωνές, μέ φασαρία μέ καυγάδες... Σωκράτη... μήν άνεβής πριν σταματήση καλά... Μαρίνα πρόσεχε τά παιδιά... Τό καλάθι, ποιός κρατάει τό καλάθι... 'Εσύ Περικλή ; Πρόσεχέ το γιατί έχει μέσα αύγά καί είναι μελάτα... "Ένοια σου, ένοια σου... Θα βρούμε θέσι άραγε ; 'Εγώ δέν μπορώ νά στέκωμαι όρθια... Γιατί δέν βάζουνε δύο βαγόνια παραπάνω ;

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί φασαρία για μιά έκδομοϋλα στό Μαρούσι... Δηλαδή, σημερα τήν λέμε έκδρομοϋλα, τότε όμως ήτανε όλόκληρο ταξίδι. Καί τελικά τό τραίνο ξεκινούσε...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξεμνοῦσε μά μέ τό ξεκίνημά του ἐδημιουργοῦντο ἄλλα προβλήματα. Ζέστη κάνει λέγανε οἱ κυρίες... Ν'ανοίξωμε ἕνα παράθυρο... οἱ ἄνδρες ὅμως τῆς ~~αὐτοκρατορίας~~ συντροφιάς εἶχανε ἀντιρρήσεις : "Ὁχι παράθυρο, μήν ἀνοίγετε... Γιατί ; Τά καρβουνάκια ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποιά καρβουνάκια ; Τί ἦτανε τά καρβουνάκια ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τά καρβουνάκια ; Ἀφορμή δαιρῶν... Καθώς ἔτρεχε ὁ σιδηρόδρομος, ἡ ἀτμομηχανή του ἔβγαζε μαῦρο καπνό πού ὅταν ὁ ἄνεμος ἦτανε ἀντίθετος μέ τήν φορά τοῦ τραίνου, ἐρχότανε πίσω καί ἔμπαινε στά βαγόνια ἀπό τ'ἀνοιχτά παράθυρα

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω τί θά γινότανε. Αὐτός ὁ μαῦρος καπνός θά εἶχε καί ἀπειροελάχισσα κομματάκια ἀπό κάρβουνο πού θά μπαίνανε ἐνδεχομένως στά μάτια καί θά προκαλοῦσαν δάκρυα...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτό ἦτανε. Ἐκδρομή μετά δαιρῶν, Νά μήν τά πολυλογοῦμε, ἡ διαδρομή γινότανε μᾶλλον εὐθυμα καί καμμιά φορά ἄναβε καί τό τραγοῦδι, κατὰ κανόνα μέ κάποιο τραγουδάκι ἀπό σύγχρονη ἐπιθεώρηση τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπως τό περίφημο ντουέττο τῆς Μαρίας Κοτοπούλη μέ τόν Μήτσο Μυράτ, τόν πατέρα τοῦ σημερινοῦ Δημήτρη Μυράτ, ἕνα νούμερο πού ἐσατύριζε τούς ξένους ἀνταποκριτάς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ναί, τό ἔχω ἀκουστά αὐτό τό τραγοῦδι τῶν Ἀνταποκριτῶν. Ἡ Μαρία Κοτοπούλη ἔκανε μιὰ ἐγγλέζα δημοσιογράφο καί ὁ Μήτσος Μυράτ ἕναν φραντσέζο...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἦτανε ἀπό τήν ἐπιθεώρηση " Παναθήναια " τοῦ 1912, τότε πού οἱ Βαλκανιοί πόλεμοι εἶχανε συγκεντρώσει ξένους ἀνταποκριτάς στήν Ἀθήνα. Θά τό ἀκουγαν πολύ εὐχαρίστως οἱ ἀπροατές μας καί οἱ παλαιότεροι ἀπ'αυτούς θά τό ἀναπολοῦσαν ἀσφαλῶς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἄς μᾶς τό θυμίση λοιπόν ἡ καλή μας ἡ Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΓΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ἐγώ ἕνα μάτι τόσο τρομερό
πού ὅ τι γίνη ἐδῶ - πρώτη ἐγώ θά ἰδῶ
Πῶς νά ξεφύγη τή ματιά αὐτή
πού σπινθηροβολεῖ - τρελλή... Κ.τ.λ.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ *Απαραίτητο στοιχείο για την επιτυχία της έκδρομής, ήτανε και η παρουσία ενός άστείου της παρέας...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτό τό φαντάζομαι. 'Ο άστεϊος της παρέας θά ήτανε περιζήτητος σέ κάθε διασκέδασι, σέ κάθε συγνέ ντρωσι...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κι' ένας από τούς πιο περιζήτητους, ήτανε ο ποιητής 'Οδυσσεύς Μελαχροινός, ποιητής και έφευρέτης μηχανών και λέξεων
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Θυμάμαι ότι έχομε ξαναμιλήσει γι' αυτόν τόν τύπο πού είχε την άθώα τρέλλα νά φτιάνη δικές του λέξεις... Είναι αυτός πού ένεγε ότι τό μπαστοθνι πρέπει νά λέγεται χείροστηρους, για νά στηρίζεται ή χείρ και ο ποθς. Χείρ - στηρ - πους.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο, αυτός. Σέ μιá έκδρομή λοιπόν στην οποία είχανε καλέσει και τόν 'Οδυσσεύα Μελαχροινό, είχανε έπιμίσει ένα δήθεν απόσπασμα διηγήματος πού τό έδωσαν εις τόν ποιητή νά τό μεταφράση μέ γλώσσα δική του. 'Ο Μελαχροινός δέχθηκε εύχαρίστως και όταν έφθασαν εις τόν τόπο της έκδρομής, ο ποιητής και έφευρέτης μηχανών και λέξεων, έδιάβασε την μετάφρασί του. Την έχω έδώ και θά την διαβάσωμε τώρα στους άκροατάς μας. 'Εγώ θά διαβάζω τό κείμενο και έσύ Γιάγιο την μετάφρασι του ποιητού.
- Λοιπόν τίτλος : Τό Πτάρνισμα...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ο ριναήρ... "Ακου ριναήρ. 'Επειδή βγαίνει άήρ από την ρίνα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Λοιπόν αρχίζω : "Εφερε τό μανδύλι εις την μύτη της και έπαρνήσθη ...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Εφερε τό ρινόφασμα... ρινόφασμα, δηλαδή τό ύφασμα διά την ρίνα , έφερε τό ρινόφασμα εις την δ ύ ο π ο ν...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δύοπος είναι ή μύτη, διότι έχει δύο ό π ά ς. Δύοπος. Και έπαρνήσθη
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και ριναφέρθη...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο ταμβάκος τόν όποιον έπινεν ο γέρων σύζυγός της... 'Ο ταμβάκος...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Ο καπνόρρινος τόν όποιον έρρινιέτο ο σεβασμοήλιξ... πλευρος πης... Πλευρος ; Τί είναι τό πλευρος ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πλευρος κατά τόν Μελαχροινόν είναι ο σύζυγος, επειδή ή γυναίκα έγινε από μία πλευρά του άνδρός. Συνεπώς ο σύζυγος είναι πλευρος
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ τόν όποιον έρρινίετο ο σεβασμιόηλιε πλευρος της, τῷ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Της είχε γαργαλίσει τήν βσφρησιν... Λέγε Γιάγκο. Της είχε γαργαλίσει τήν βσφρησιν.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τήν είχε ύποδαυλίσει είς τήν εύδιωτραβήκτιν. 'Η βσφρησις είναι εύδιωτραβήκτις... τραβῖ τίς εύδιές. Εύδιωτραβήκτις
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αξφνης μία καρέκλα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αξφνης είς διπλοσωμίτης ... φιατί διπλοσωμίτης ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολύ σωστά. Διότι στήν καρέκλα διπλώνεται τό σῶμα. Δύο κρεβάτια...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δύο κοιμητήρια... Τά κρεβάτια : κοιμητήρια...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μία πολυθρόνα...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Εν άναπαυτικόν... Πολύ λογικό : 'Η πολυθρόνα, άναπαυτικόν.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ένα σκυλί... ήρχισαν όλα όμοῦ νά πταρνίζωνται.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Είς κολακάνθρωπος... Κολακάνθρωπος είναι τό σκυλί ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, κατά τόν Μελαχροινό, διότι κολακεύει τόν άνθρωπο
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ε, δ'ν ήτανε καλά αυτός ο άνθρωπος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σοῦ είπα έγώ πώς ήτανε καλά ; "Ομως λογαριαζότανε σέν ένας από τούς πιο άξιοπρεπείς τρελλούς της 'Αθήνας καί δέν ύπήρχε σπίτι πού νά μήν τό προσκαλή... "Ομως γιά τόν Μελαχροινό έχομε νά ποῦμε καί άλλα πολλά, άλλη φορά όμως γιατί ή Πώρα μας περνάει πιά.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ας θυμηθοῦμε τότε κανένα εύθυμο τραγούδι της έποχής πριν τελειώσωμε. Προτείνω τόν Μαυρο Γάτο... Τραγούδι από έπιθεώρησι του 1912 επίσης...
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) 'Εγώ 'μαι ο μαυρο γάτος...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγκο μου άγαπητέ, τελειώνομε γι'άποφε πάλι καί έχομε νά συνεχίσωμε γιά τίς έκδρομές στήν προσεχή μας συνάντησι.